

ОТВОРЕНА ИСТРАЖИВАЧКА INFRASTRUKTURE SRBIJE I - ПОРТАЛ -

Dr Miroslav Trajanović
Dr Nikola Vitković - Prezenter
Vladimir Mitrović
Tim TONUSA

Отворени приступ истраживачким инфраструктурама

Истраживачке инфраструктуре обухватају објекте, ресурсе и услуге, које научноистраживачке институције поседују, а истраживачке заједнице користе за спровођење истраживања и промовисање иновација у свом пољу деловања.

Оне укључују/обухватају следеће:

- истраживачке лабораторије, **главну научноистраживачку опрему (капиталну опрему или скупове инструмената)**, ресурсе утемељене на знању, укључујући збирке, архиве и научне податке, **е-инфраструктуре, као што су подаци, и рачунарски системи и комуникационе мреже**, и остале алате од кључног значаја за постизање изврности у истраживању и иновацијама.
- **Оне могу бити „једнолокацијске“, „виртуелне“ или „дистрибуисане“.**

Отворени приступ истраживачким инфраструктурама

Отворени приступ истраживачким инфраструктурама има за циљ да се **омогући и промовише несметан приступ истраживачким инфраструктурама**, ради унапређења истраживања, развоја и иновација, као и у циљу унапређивања истраживачких метода и развоја вештина и знања кроз побољшања националне и међународне сарадње, као и **интеграцију домаћих инфраструктура у Европски облак отворене науке.**

Отворени приступ истраживачким инфраструктурама

Министарство **препоручује** да приступ истраживачким инфраструктурама треба **да буде правно регулисан правилником**, који садржи опште и посебне услове коришћења инфраструктуре.

Институције које располажу истраживачким инфраструктурама треба **да јавно објаве јасне и транспарентне информације о инфраструктури** која им је на располагању (или коју би институција ставила на располагање), повезаним услугама, условима приступа, управљању подацима и слично.

Отворени приступ истраживачким инфраструктурама

Министарство ће приликом акредитације научноистраживачких институција узимати у обзир степен отворености и доступности истраживачке инфраструктуре, као и степен њеног коришћења.

Фонд за науку Републике Србије ће у **Уговоре о финансирању реализације научноистраживачких пројеката** за набавку опреме укључити обавезу корисника средстава (научноистраживачких институција) да набављену капиталну опрему, набављену средствима добијеним кроз пројектно финансирање Фонда за науку РС учине доступном у складу са Платформом.

Digitalni alati za podršku inovativnosti

---

eNauka

e4I

B2B

[European Open Science
Cloud \(EOSC\)](#)

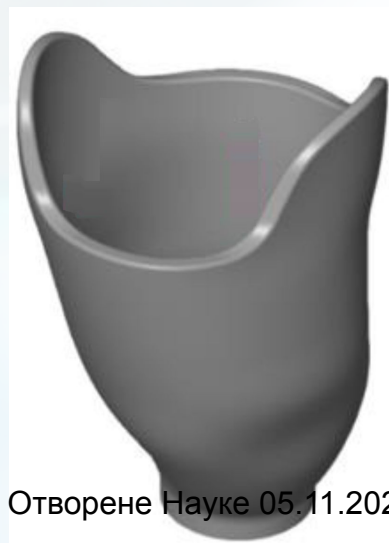
Ideja i realizacija

Ideja

- Dizajn i izrada personalizovanih proteza donjih i gornjih ekstremiteta
- Nosilac ideje:
  - ◆ Medicinski fakultet ili institut
  - ◆ Privatna kompanija
  - ◆ Istraživači, startup

Realizacija

- Potrebne tehnologije:
  - ◆ 3D skener (reverzni inženjering)
  - ◆ 3D štampač (izrada dela)
- Saradnici:
  - ◆ Tehnički fakultet ili institut
  - ◆ Privatna kompanija

Дан Отворене Науке 05.11.2024

Od ideje do realizacije

Put od ideje do realizacije može iziskivati mnogo vremena i energije.

Svrha Portala Otvorene Istraživačke Infrastrukture

Portal **OI²S** omogućuje
da NIO **izlože**
postojeću istraživačku
infrastrukturu i usluge
koje pružaju

Da zainteresovane
organizacije **brže**
pronađu usluge
zasnovane na
istraživačkoj
infrastrukturi i saznaju
pod kojim **uslovima** se
mogu dobiti

Šta je istraživačka infrastruktura

Zvanična definicija EU

- Istraživačke infrastrukture su svi resursi koji pružaju usluge istraživačkoj zajednici u cilju sprovođenja istraživanja i podržavanja inovacija.
- Mogu se koristiti i van istraživanja, npr. za obrazovanje ili javne usluge. I mogu biti jednostrani, distribuirani ili virtuelni.

Vrste:

- važna naučna oprema ili skupovi instrumenata,
- zbirke, arhive ili naučni podaci,
- računarski sistemi i komunikacione mreže,
- bilo koja druga istraživačka i inovativna infrastruktura jedinstvene prirode koja je otvorena za eksterne korisnike

Primeri istraživačke infrastrukture

Ali i...

To mogu biti:

- ◆ 3D skener
- ◆ 3D štampač
- ◆ DNK sekvencioner
- ◆ Ogledno poljoprivredno dobro
- ◆ Meteorološka baza podataka Srbije
- ◆ Repozitorijum medicinskih slika (rentgen, CT, MRI)
- ◆ Data centar
- ◆ Tim finansijskih eksperata
- ◆ Program za simulaciju ponašanja struktura

Šta je otvorena istraživačka infrastruktura

Infrastruktura kojoj imaju pristupa istraživači iz drugih organizacija
(i laboratorija)

Pristup:

Vođen istraživanjem

Pristup na osnovu relevantnosti, odobren nakon plaćanja dodatnih troškova u vezi sa pristupom u odnosu na normalan rad istraživačke infrastrukture

...

Vođen tržištem

Tržišno-orijentisan pristup, odobrava se nakon plaćanja pune naknade za pristup

...

Vođen obrazovanjem

Privlačenje mladih talenata

Usluge istraživačkih infrastruktura

Usluge pristupa:

- podacima
  - softveru
  - IT resursima i digitalnim servisima
  - agregatorima
  - opremi
-

Usluge analize:

- podataka
  - uzoraka
-

Usluge ekspertize (konsultacija)

Upravljanje podacima

- održavanje baze i servera
- skladištenje podataka

Usluge upravljanja materijalima

- održavanje i modifikacije
  - proizvodnja
  - skladištenje
-

Usluge podrške

- upravljanje projektima
  - razvoj modela i alata
  - razvoj rešenja
  - sertifikacija i benčmark
  - transfer znanja i tehnologija transfer
-

Usluge treninga i edukacije

Usluge logistike

- finansijske usluge
- transport
- druge usluge logistike

Oglašavanje infrastruktura i usluga

---

1. Upravljanje profilom istraživačke organizacije
2. Registracija odgovorne osobe za istraživačku organizaciju
3. Registracija odgovorne osobe za istraživačku infrastrukturu
4. Unos podataka za postojeću istraživačku infrastrukturu
5. Unos podataka za usluge postojeće istraživačke infrastrukture
6. Unos podataka i dokumenata o pravilima korišćenja

Portal otvorene istraživačke infrastrukture Srbije

Pregledajte i pretražite istraživačku infrastrukturu Srbije

Saznaj više...

INFRASTRUKTURA

17

USLUGE

4

ORGANIZACIJE

8

Pretražite oglase

Pretražite

Odaberite kategoriju ▾

oglas
ponudu

oglas
potražnju

Pretraga infrastrukture (Kako?)

Pretraga

Unesite ključne reči

Izaberite naučni domen

- Druge poljoprivredne nauke
- Inženjerstvo i tehnologija
  - Elektrotehnika, elektronika, informacijski inženjering
  - Građevinarstvo
  - Mašinstvo
  - Hemijsko inženjerstvo
  - Inženjering materijala

Potraži

Ime	Opis	Adresa veb sajt	Ključne reči	Status	Režim pristupa	Pristup	Vlasnik	Menadžer	
3D skener	Polyga HDI Advance R3X, 2.8 megapiskela, brzina 1.2 s, prosečan broj tačaka 2.6 miliona.	Link	3D skener, 3D modeliranje	Dostupna	Slobodan	Fizički	Mašinski fakultet Niš	Korunović Nikola	Pregled

Pregled infrastrukture (Kako?)

Ime	3D skener	Opis	Polyga HDI Advance R3X, 2.8 megapiskela, brzina 1.2 s, prosečan broj tačaka 2.6 miliona.
Ključne reči	3D skener, 3D modeliranje	Naučni poddomeni (oblast primene)	Mašinstvo
Ime organizacione jedinice	Laboratorija za inteligentne proizvodne sisteme	Adresa veb sajt	www.masfak.ni.ac.rs
Pristup	Fizički	Kategorija	Pristup fizičkoj i e infrastrukturi
Status	Dostupna	Režim pristupa	Slobodan
Tehnička specifikacija	ij_5254_TehnickaSpecifikacija.pdf	Uputstvo za upotrebu	ij_5254_UputstvoZaUpotrebu.pdf
Podkategorije	Instrumenti i oprema	Logo	
Vlasnik	Mašinski fakultet Niš	Menadžer	Korunović Nikola
Godina nabavke		Izvor finansiranja	
Nabavna cena (eur)		Nabavna cena (din.)	
Naziv projekta			

Pregled usluge (Kako? Koliko? Uslovi)

Naziv	Izrada modela metodom 3D skeniranja	Istraživačka infrastruktura	3D skener
Opis	Dobijanje CAD modela predmeta korišćenjem savremenog 3D skenera.	Ključne reči	3D skeniranje, 3D model, CAD
Naziv organizacije za akreditaciju	Zvanična akreditaciona ustanova	Akreditacija	Akreditovana
Cena		Raspoloživost	Dostupna
Tip	Pristup opremi	Domen	Mašinstvo
Uslovi korišćenja	re_5352_UsloviKoriscenja.pdf	Pravila privatnosti	re_5352_PravilaPrivatnosti.pdf
Politika pristupa	undefined_5352_PolitikaPristupa.pdf	Politika cena	ri_5352_PolitikaCena.pdf

Organizacije na portalu (Ko?)

Naziv ↕	Veb sajt ↕	PIB ↕	Matični broj ↕	Ključne reči ↕	Adresa ↕	Grad ↕	Država ↕	Pravni status ↕	
Univerzitet u Beogradu - Mašinski fakultet	www.mas.bg.ac.rs	100209517	07032501	nauka, mašinstvo	Краљице Марије 16	Beograd	Srbija	Državni fakultet	Pregled
Ekonomski Institut u Beogradu	www.ekonomskiinstitut.com	192837465	19283746	ekonomija, finansije	Obrenovićeva 20	Beograd	Srbija	Privatni institut za istraživanje i razvoj	Pregled
Ministarstvo nauke, tehnološkog razvoja i inovacija	nitra.gov.rs	G12345678	G1234567	Ministarstvo nauke, tehnološkog razvoja i inovacija	Nemanjina 11	Beograd	Srbija	Državna institucija	Pregled
Konsultantski Partner d.o.o.	www.consultingpartnerdoo.com	F12345678	F1234567	konsultacije, marketing, odnosi sa javnošću	Konsultantska 11	Niš	Srbija	Društvo sa ograničenom odgovornošću	Pregled
BioTest Institut	www.biotest.com	E12345678	E1234567	poljoprivreda, prehrambeni proizvodi, hrana, laboratorija	Biotehnoška 7	Niš	Srbija	Privatni institut za istraživanje i razvoj	Pregled
Medicinski fakultet Niš	www.medfak.ni.ac.rs	D12345678	D1234567	medicina, nauka	Bulevar Dr Zorana Đinđića 81	Niš	Srbija	Državni fakultet	Pregled

Pregled NIO (Ko?)

Naziv (srpski)	Mašinski fakultet Niš	Naziv (engleski)	Faculty of Mechanical Engineering
Skraćeni naziv	MasFak Niš	Veb sajt	www.masfak.ni.ac.rs
PIB	012345678	Matični broj	76543210
Ključne reči	mašinstvo, nauka	Adresa	Aleksandra Medvedeva 14
Poštanski broj	18000	Grad	Niš
Država	Serbia	Pravni status	Državni fakultet

[← Nazad](#)

Zahtev za uslugom (Kada? Koliko? Uslovi)

Datum	18. 7. 2023. 12:48	Krajnji rok	30. 11. 2023. 00:00
Vreme početka	10. 10. 2023. 00:00	Vreme završetka	10. 11. 2023. 00:00
Opis	Poštovani, zamolio bih Vas za ponudu za dobijanje 3D modela preostalih delova amputiranih donjih i gornjih ekstremiteta metodom 3D skeniranja. Zainteresovani smo za dugoročnu saradnju.		
Usluga	<u>Izrada modela metodom 3D skeniranja</u>		
Tražilac usluge	<u>Jovanović Stefan</u>		
Organizacija tražioca usluge	<u>BioTest Institut</u>		

Koristi za privredne organizacije, preduzetnike i start-up kompanije

---

- Nalaženje opreme koja je potrebna za razvoj i testiranje inovativnih proizvoda i usluga u zemlji
- Nalaženje usluga kojim se ubrzava proces razvoja, optimizacije i testiranja proizvoda i usluga u zemlji
- Bolje planiranje razvoja inovativnih proizvoda i usluga
- Skraćivanje vremena od ideje za novi proizvod ili uslugu do tržišta
- Poboljšanje kvaliteta proizvoda i usluga
- Efikasnije korišćenje sopstvenih razvojnih kapaciteta

Koristi za naučno-istraživačke organizacije

- Proširivanje saradnje sa privrednim organizacijama, društvenim institucijama i drugim NIO iz Srbije i inostranstva
- Dolaženje do ideja i partnera za projekte
- Podizanje kapaciteta tehničkog i naučno-istraživačkog osoblja
- Dodatni prihodi od pružanja usluga
- Olakšano pokrivanje troškova amortizacije i održavanja opreme
- Shvatanje potreba za novim uslugama istraživanja i razvoja
- Povećanje vidljivosti i ugleda NIO
- Priliv talenata iz zemalja u okruženju i šire

Koristi za istraživače iz NIO

- Rad na realnim istraživačko-razvojnim izazovima u privrednim i društvenim organizacijama
- Tešnija saradnja sa privredom, drugim NIO i društvenim organizacijama
- Otkrivanje realnih razvojnih izazova i kreiranje naučnih i inovativnih projekata za njihovo rešavanje
- Podizanje sopstvenih istraživačkih kapaciteta
- Zadovoljstvo primene stečenog znanja i veština u rešavanju realnih razvojnih problema
- Dodatni prihodi

Zaključak

Intenziviranjem korišćenja postojeće istraživačke infrastrukture bi se znatno povećao inovacioni kapacitet srpske privrede, a poboljšali bi se i naučni rezultati NIO i to bez dodatnih ulaganja.

Специјалне напомене

- **Посебна захвалност тиму ТОНУСА на веома корисним предлозима по свим аспектима**
  - Активан рад на тексту платформе
  - Коментари дати на једној од верзија портала
- Омогућили су да портал сада буде у фази интерног тестирања и
- Скорог пуштања у рад

HVALA NA PAŽNJI

Директни контакти у вези са порталом

nikola.vitkovic@masfak.ni.ac.rs

vladimir.mitrovic@masfak.ni.ac.rs

УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
МАШИНСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ